

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

«Місто для дітей»

Коваль Вікторія та Матюк Тетяна

- Раніше мегаполіс не розглядався як місце для дітей: за першої ж нагоди на канікулах їх відправляли в три міста: до бабусі, на море, в пансіонат чи санаторій, на дачу. Однак у світі питання адаптації середовища до інтересів та потреб дітей піднімаються давно: розробляються прийоми роботи з різними елементами міського середовища та інфраструктури та постійно поповнюються новими рішеннями. В урбаністичну практику введені та активно використовуються поняття Child-friendly city, City for kids і т.д., що являють собою комплексні методики, що системно застосовуються при розробці та реалізації міських програм та проектів у багатьох містах. У програмах благоустрою, що реалізуються в останні роки, навіть у мегауспішних проектах, «дитячий шар» практично не виявлений, а окремі привабливі рішення, що відповідають ідеології Child-friendly city, на жаль, поодинокі і поки не вдається масштабувати їх у комплексний підхід.

Мета презентації концепції «Місто для дітей»

- Привернення уваги до теми, початок публічної дискусії за участю та активним залученням суспільства та професіоналів, збирання експертних думок та досвіду різних організацій та компаній, що працюють у сфері створення та удосконалення дитячої інфраструктури. Важливим завданням також є популяризація заявлених принципів та прикладів їх застосування на практиці: впровадження представлених у концепції рішень у загальнодержавні програми створення комфортного середовища та нормативну базу.

Принципи

Безпека та автономність

Є кілька прийомів, які дозволяють зробити місто безпечним та автономним. Насамперед це стосується автомобільного руху: водії дуже не люблять слухати про заспокоєння руху, але йдеться не про великі магістралі, а про дворові житлові вулиці. Наприклад, кольоровий пішохідний перехід: не вимагає великого фінансування, але створює для дитини виразний орієнтир, йому цікаво переходити дорогу саме в цьому місці, а водії вже знають, що тут часто можуть зустріти дітей. Хороші та інші методи зниження швидкості: викривлення шляху руху автомобіля, при якому він не зможе сильно розігнатися, підняті перехрестя та переходи, звуження дороги.

Інший момент – артикуленість кордонів. Тільки мережа впорядкованих, чітко організованих пішохідних вулиць та велодоріжок, на яких мінімальна ймовірність змішування потоків, здатна сформуванати маршрут для самостійного безпечного пересування дітей без нагляду дорослих. А це, тим часом, їхня базова потреба, що у великих мегаполісах сильно ущемляється.

Якщо стіни мають вуха, то біля вулиць мають бути «очі»: безпека на них досягається в першу чергу наявністю людей. Отже, необхідно створювати на кожній вулиці точки активності на перших поверхах та місця, де збираються відповідальні дорослі, особливо в зонах ризику, таких як ряди гаражів та обгороджені ділянки. Насичуючи їх додатково функцією, наприклад, роблячи там скеледром, саме за рахунок присутності людей можна зробити такі зони безпечнішими.

Різноманітність

Це не лише великий діапазон можливостей для гри, різноманітність типів дитячих зон, суспільних просторів та ландшафтів. Важливо, щоб у місті були безпечні місця, де дитина могла б спостерігати за механізмами міського життя: трамвайне коло, будівництво, залізничні колії. Усі «зони очікування», від зупинок громадського транспорту до майданчиків перед установами, мають бути оснащені об'єктами багатофункціонального використання: лавами-лазалками, пандусами, на яких підлітки зможуть стрибати на скейтах, об'єктами, які провокують ігри з тінями, вітром, звуком. На маршруті від житлового району до школи чи дитячого садка достатньо інтегрувати одні гойдалки, батут чи пісочницю з шезлонгами, щоб дитина почала відчувати місто як цілісну історію — свою історію.

З цієї ж серії — дитячі зони та зимові активності (вежі, гірки, ковзанки) біля різних пам'яток — причому навіть тих, які раніше не були такими. Міські лабіринти, оглядові вежі, спортивні майданчики чудово допомагають оживити «проблемні», віддалені або малопомітні, міські простори (під мостом, за гаражами тощо). Дуже збагачують простір (і існування в них) штучні пагорби та дотепно обіграний природний рельєф, різноманітні майданчики-конструктори. Може бути мільйон усяких «витівок», які прикрасять життя не лише дітей, а й дорослих.

Екологія

Це теж дуже великий та важливий шар у проектуванні міста для дітей. Як мінімум, потрібен захисний «зелений» бар'єр від автомобільного трафіку — не лише дітям, а й дорослим. Але цього не достатньо. Є наукові дослідження, що підтверджують, що нестача природи в дитячому оточенні, нестача ігор на природі погано впливає на розвиток дитини. Тож дефіцит спілкування з природою (медичний термін психологів та нейрофахівців) треба поповнювати. На майданчику немає стандартизованих матеріалів та елементів – балок, брусків, рейок; тут дуже мало прямих поверхонь, але багато - кривих, сучкуватих, розташованих під нахилом. Зіштовхуючись із нестандартним і незвичайним, дитина вчиться мислити нешаблонно. Крім того, ігри з натуральними сипучими матеріалами, такими як пісок і тріска, пробуджують фантазію, стимулюють творчі здібності та одночасно заспокоюють дітей».

Ідентифікація учасників проекту

Ініціатор проекту	Студенти Київського університету імені Бориса Грінченка: Коваль Вікторія та Матюк Тетяна
Замовник	Мешканці прилеглих будинків
Власник проекту	Адміністрація Оболонського району міста Києва
Інвестори	Депутат Дубіль Валерії Олександрович
Ліцензіари	Адміністрація Оболонського Району міста Києва
Громадські групи і організації, населення	Мешканці прилеглих будинків
Підрядники/Поставщики	будівельна компанія ТОВ «БЕТА-А» Торговельний центр «Епіцентр К»
Споживачі кінцевої продукції проекту	Мешканці прилеглих будинків, гості столиці, діти, студенти.
Менеджер проекту	Коваль Вікторія та Матюк Тетяна
Команда проекту	Інженер-підрядник Менеджер проекту Підрядники Дизайнер зовнішньої середи

Інвестиції у виробництво дитячих майданчиків потрібні значні - 1 500 000 гривень

Стаття витрат	Суми, УАН
Устаткування	1 500 000 гривень
Ремонт	100 000 гривень
Непередбачені витрати	30 000 гривень
Разом	1 630 000 гривень

План заходів з реалізації проекту

- 1) Підготовка земельних ділянок до встановлення ігрових конструкцій (риття ям, заливка фундаментів, засипка піском площадки)
- 2) Встановлення ігрових конструкцій та лавочок
- 3) Встановлення огорожі та блокувальника.

Витрати

Ігрові майданчики з дерева	Дитячі вуличні комплекси із дерева.	7 000-350 000 грн
Спортивний куточок з металу	Спортивний куточок	2 500-6 000 грн
Гірки	Дитячі гірки	2 000-20 000 грн
Гойдалка	Дитяча гойдалка	2 000-8 000 грн
Пісочниці	Пісочниці	2 500-6 000 грн
Гумове покриття	Гумова основа безшовна різної кольорової гами	500-1 000 грн/М2
Комплекс раннього розвитку	Дитячі ігрові комплекси раннього розвитку для дітей віком до 6 років.	5 000-10 000 грн

Ключові показники оцінки результату проекту:

Суспільна значущість проекту полягає в тому, що він сприяє активності населення, встановлює тісний зв'язок між жителями будинків. Ефективність проекту безсумнівна:

- кожна дитина отримає можливість займатися, грати і розвиватися;
- організація дозвілля дітей;
- ми беремо курс на масовість, на загальну зацікавленість дітей і дорослих;
- прищеплення і формування навичок здорового способу життя дітей;
- формування соціально-комунікативних, творчих і організаторських навичок дітей.

Реалізація проекту дозволить поліпшити стан здоров'я дітей, знизити рівень дитячого травматизму.

